

## Oświadczenie Spółki Comp S.A. na temat informacji niefinansowych za 2017 rok

Niniejsze oświadczenie na temat informacji niefinansowych dla Spółki Comp S.A. („Spółka”, „Jednostka”, „firma”, „organizacja”) zostało sporządzone w myśl przepisów ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2018 r. poz. 395 z późn. zm.) w oparciu o własne standardy, uwzględniające w istotnym zakresie Standard Informacji Niefinansowych (SIN). Oświadczenie obejmuje informacje niefinansowe dotyczące spółki Comp. S.A. za okres od 1 stycznia 2017 roku do 31 grudnia 2017 roku oraz stanowi wyodrębnioną część Sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za 2017 rok. Niniejsze oświadczenie jest pierwszym oświadczeniem na temat informacji niefinansowych publikowanym przez Spółkę.

Dane przedstawione w oświadczeniu będą weryfikowane i aktualizowane w rocznych okresach sprawozdawczych i publikowane wraz z raportami za kolejne lata obrotowe.

### *Istotni interesariusze i zagadnienia niefinansowe.*

Zarząd Comp S.A. dokonał oceny istotnych obszarów niefinansowych oraz wyboru kluczowych wskaźników niefinansowych. Dobór kluczowych wskaźników niefinansowych został oparty na istotności wpływu na kluczowe grupy interesariuszy. Podstawę tej analizy stanowiły zgromadzone przez Spółkę dane o interesariuszach wewnętrznych i zewnętrznych oraz model budowania wartości Spółki.

<b>Istotne grupy interesariuszy</b>
Klienci
Pracownicy
Akcjonariusze
Partnerzy handlowi

<b>Istotne zagadnienia niefinansowe</b>
Środowiskowe
<ul style="list-style-type: none"><li>• Odpady</li></ul>
Społeczne i pracownicze
<ul style="list-style-type: none"><li>• Zatrudnienie, wynagrodzenia, równość</li><li>• Bezpieczeństwo i higiena pracy</li><li>• Rozwój i edukacja</li><li>• Prawa człowieka</li><li>• Przeciwdziałanie korupcji</li><li>• Wpływ na społeczeństwo</li></ul>

## *Kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności.*

Zarząd Comp S.A. wytypował następujące kluczowe niefinansowe wskaźniki efektywności:

1. Zarządzanie operacyjne:

- 1) **WPP - Wydajność pracy (Przychód)**  
obliczany jako iloraz Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku i Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku;
- 2) **WPE - Wydajność pracy (EBITDA)**  
obliczany jako iloraz EBITDA w danym roku i Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku.

2. Zarządzanie zasobami ludzkimi oraz BHP:

- 1) **WZCN – Wskaźnik zatrudnienia na czas nieokreślony**  
obliczany jako iloraz Liczby pracowników zatrudnionych na czas nieokreślony na koniec danego roku i Całkowitej liczba pracowników zatrudnionych na koniec danego roku;
- 2) **WRO - Wskaźnik rotacji (Ogółem)**  
obliczany jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku;
- 3) **WRZ - Wskaźnik rotacji (Zmodyfikowany)**  
obliczany jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku;
- 4) **WS - Wskaźnik stabilizacji**  
obliczany jako iloraz Całkowitej liczby pracowników na koniec danego roku, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec roku wcześniejszego;
- 5) **WPO - Wypadki przy pracy (Ogółem)**  
Liczba wypadków przy pracy (ogółem) w danym roku;
- 6) **WPS – Wypadki przy pracy (Śmiertelne)**  
Liczba wypadków śmiertelnych przy pracy w danym roku.

3. Marketing:

**WM – Wskaźnik marketingu**

obliczany jako iloraz Środków finansowych wydatkowanych na działania marketingowe w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.

4. Środowisko naturalne:

- 1) **IKŚN – Ilość kar (Środowisko naturalne)**  
Całkowita liczba kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku;
- 2) **WKŚN – Wartość kar (Środowisko naturalne)**  
Całkowita wartość kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku;
- 3) **WOŚN – Wskaźnik opłat środowiskowych (Środowisko naturalne)**  
obliczany jako iloraz Całkowitej wysokości opłat środowiskowych w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.

5. Społeczności lokalne:

**WIL – Wskaźnik inicjatyw lokalnych**

Liczba inicjatyw na rzecz społeczności lokalnych w danym roku.

Powyższa lista kluczowych niefinansowych wskaźników efektywności stanowi wybór z wszystkich wskaźników prezentowanych w treści niniejszego oświadczenia. Nadzór nad analizą ryzyk niefinansowych oraz gromadzeniem wartości kluczowych niefinansowych wskaźników efektywności sprawuje Zarząd, kierując poszczególne zagadnienia do realizacji/koordynacji przez właściwych pracowników Spółki.

## *Obszar Zarządczy.*

### **1. Opis modelu biznesowego i strategicznych kierunków rozwoju (G1.1., G1.2.).**

Comp S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Comp S.A. Spółka posiada dwa oddziały samobilansujące:

- 1) Oddział Nowy Sącz, mieszczący się przy ul. Nawojowskiej 118 w Nowym Sączu (marka Novitus oraz marka CSS);
- 2) Oddział w Warszawie - IT, mieszczący się przy ul. Jutrzenki 116 w Warszawie.

Comp S.A. została zarejestrowana w 1990 roku jako Comp Ltd Sp. z o.o. Po przekształceniu w 1997 r. w spółkę akcyjną, od stycznia 2005 roku akcje Spółki są notowane na Gieldzie Papierów Wartościowych w Warszawie („GPW”). Zgodnie z podziałem sektorowym stosowanym przez GPW, Spółka jest zaliczana do sektora informatycznego (WIG-Informatyka).

### **Działalność Spółki.**

Comp S.A. jest spółką technologiczną specjalizującą się w rozwiązaniach z zakresu bezpieczeństwa IT, bezpieczeństwa sieciowego i kryptografii oraz rozwiązaniach dla rynku handlu i usług obejmujących urządzenia fiskalne i нефiskalne oraz zintegrowane platformy usług.

Comp S.A. jest jednym z największych integratorów rozwiązań informatycznych w Polsce, z powodzeniem łącząc produkty własne z rozwiązaniami oferowanymi przez innych producentów sprzętu i oprogramowania.

### **Rynek.**

Działalność Spółki koncentruje się na dwóch podstawowych obszarach działalności: rozwiązaniach z zakresów Retail i IT.

Podstawowe segmenty rynku krajowego, w których Spółka prowadzi działalność to administracja (w tym służby mundurowe), telekomunikacja, przemysł, transport, finanse, bankowość i ubezpieczenia, handel i usługi oraz segment informatyczny. Ponadto, Comp S.A. jest obecny na rynkach zagranicznych, w szczególności na Węgrzech, w Czechach i w Słowacji.

Główne obszary, w których działa Spółka to:

- Administracja publiczna

Spółka ma ugruntowaną pozycję na rynku administracji publicznej. Dysponuje bazą licznych referencji, a także dużym potencjałem wykonawczym. Spółka w minionych latach realizowała szereg dużych kontraktów na rzecz podmiotów z rynku administracji publicznej. Stworzyło to bazę do pozyskiwania zamówień związanych z utrzymaniem i rozwojem zbudowanych wcześniej systemów.

- Rynek dużych przedsiębiorstw

Spółka działa na rynku dużych przedsiębiorstw, w szczególności z obszarów takich jak: telekomunikacja, przemysł i energetyka, transport oraz finanse. Na rynku tym Comp S.A. posiada ugruntowaną pozycję dostawcy zaawansowanych rozwiązań informatycznych. Spółka systematycznie poszerza ofertę z zakresu szeroko rozumianej integracji produktów informatycznych, jak również zapewnienia wysokiej dostępności i bezpieczeństwa systemów oraz przetwarzanych danych.

- Rynek Retail

Na rynku sprzedawców detalicznych Comp S.A. oferuje szeroką gamę produktów oraz usług. Oferta Spółki jest kierowana do małych i średnich przedsiębiorstw oraz do klientów posiadających ogólnopolskie sieci sprzedaży. Spółka pracuje nad zwiększeniem swojego udziału w rynku wprowadzając do sprzedaży nowe, innowacyjne produkty.

- Outsourcing

Dzięki posiadaniu kompetencji umożliwiających odpowiadanie na szerokie potrzeby informatyczne klientów Comp S.A. może oferować kompleksową usługę outsourcingu teleinformatycznego. Spółka dysponuje wysoko wykwalifikowanymi specjalistami. Ponadto, Spółka dla wielu światowych producentów sprzętu komputerowego jest partnerem świadczącym w ich imieniu ogólnopolski autoryzowany serwis gwarancyjny.

### **Produkty i usługi.**

Comp S.A. specjalizuje się w rozwiązaniach z zakresu bezpieczeństwa sieciowego, integracji i bezpieczeństwa IT oraz rozwiązaniach dedykowanych dla rynku handlu i usług.

Oddział Nowy Sącz (marka Novitus) jest liderem rozwiązań technologicznych wspomagających pracę handlu, usług i logistyki w Polsce. Oddział prowadzi działalność produkcyjną oraz dystrybucyjną. W jego ofercie można wymienić kasy i drukarki fiskalne, systemy auto ID, systemy ważące, systemy POS, oprogramowanie, a także urządzenia przeznaczone dla taksówek. Oddział Nowy Sącz pod marką CSS świadczy również usługi związane z serwisowaniem i zarządzaniem infrastrukturą IT.

### **Rozwiązania IT**

W zakresie rozwiązań IT Comp S.A. prowadzi działalność polegająca na integrowaniu rozwiązań informatycznych poprzez łączenie własnych produktów z rozwiązaniami oferowanymi przez innych producentów sprzętu i oprogramowania. W gronie stałych klientów jest liczne grono największych przedsiębiorstw, banków i urzędów centralnych.

- Bezpieczeństwo Korporacyjne i Sieci

Spółka projektuje i buduje sieci komputerowe oraz telekomunikacyjne, ochrania zasoby sieciowe i utrzymuje ciągłość ich działania. Comp S.A. specjalizuje się również w projektowaniu, wdrażaniu i utrzymaniu systemów monitorowania i reagowania na zagrożenie i incydenty z obszaru tzw. cyberbezpieczeństwa.

- Rozwiązania systemowe

Spółka oferuje usługi w zakresie rozwoju i zwiększenia efektywności biznesu, budowania dedykowanych systemów informatycznych w warstwie aplikacyjnej i infrastrukturalnej, a także w zakresie zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Oferta Comp S.A. w powyższym zakresie obejmuje:

- 1) wdrażanie systemów informatycznych przeznaczonych do zwiększania efektywności i bezpieczeństwa biznesu;
- 2) budowę systemów aplikacyjnych;
- 3) projektowanie i budowę środowisk Datacenter i Cloud;
- 4) zarządzanie ochroną danych osobowych.

### **Segment Retail**

Produkty z segmentu Retail są projektowane i produkowane w fabryce w Oddziale w Nowym Sączu. W tym zakresie Comp S.A. szeroko współpracuje z siecią autoryzowanych partnerów handlowych.

- Technologie sprzedaży (marka Novitus)

Comp S.A. posiada bogatą ofertę drukarek i kas fiskalnych, począwszy od najmniejszych urządzeń mobilnych, poprzez urządzenia dla małych i średnich punktów handlowo-usługowych, kończąc na zaawansowanych systemach dla supermarketów oraz rozległych sieci placówek detalicznych. Oferta obejmuje:

- 1) systemy fiskalne;
- 2) systemy automatycznej identyfikacji;
- 3) systemy ważące;
- 4) systemy POS;
- 5) oprogramowanie;
- 6) inne produkty, np. urządzenia dla taxi, metkownice, krajalnice.

- Serwis i zarządzanie infrastrukturą IT (marka CSS)

Comp S.A. świadczy kompleksowe usługi związane z infrastrukturą informatyczną. Zasoby i kompetencje z tego zakresu oferty skupione są w wymienionych poniżej grupach usług:

- 1) serwis, jako oferta szerokiej gamy usług związanych z serwisowaniem sprzętu komputerowego: serwis gwarancyjny i pogwarancyjny, serwis rozszerzony oraz projekty sprzętowe;,
- 2) zarządzanie Infrastrukturą IT, jako oferta kompleksowego zarządzania wszystkimi kluczowymi zasobami i procesami IT w organizacji Klienta, zarówno infrastrukturą sprzętową, oprogramowaniem, jak i zasobami ludzkimi.

### **Otoczenie konkurencyjne.**

Polski rynek informatyczny coraz silniej przyciąga międzynarodowe korporacje. Mogą one wykorzystywać swoje rozległe kompetencje oraz zaplecze i doświadczenie biznesowe swoich organizacji. Stanowi to zagrożenie dla działalności Comp S.A., dlatego zdając sobie z tego sprawę Spółka podejmuje szereg działań mających na celu ograniczenie tego zagrożenia. Spółka przyjęła określone narzędzia przeciwdziałania negatywnym skutkom

aktywności konkurencji. W szczególności nieustannie dokonuje dywersyfikacji produktów i świadczonych usług. Spółka koncentruje swoją działalność w niszowych segmentach usługi informatycznych. Dodatkowym atutem jest duże doświadczenie w zakresie ochrony informacji oraz posiadanie własnych, certyfikowanych technologii do budowy systemów bezpieczeństwa.

#### **Kierunki rozwoju.**

Comp S.A. planuje w dalszym ciągu zwiększać swój udział w rynkach, na których obecnie prowadzi działalność. Spółka ponosi nakłady na rozwój własnych technologii, tworzy produkty oraz dokonuje ekspansji równocześnie na kilku rynkach. Ma to na celu dywersyfikowanie źródeł przychodów oraz uniezależnienie się od zmian koniunktury na poszczególnych rynkach.

Główne cele jakie stawia sobie Spółka w nadchodzącym czasie to:

- 1) udział we wprowadzeniu systemu kas fiskalnych on-line;
- 2) uczestnictwo w projektach wynikających ze „Strategii Cyberbezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej na lata 2017 – 2022”;
- 3) skuteczne ubieganie się o zamówienia współfinansowane z funduszy unijnych w części dotyczącej realizacji zaawansowanych projektów systemów teleinformatycznych.

Głównymi atutami Spółki są produktywność, innowacyjność i wysokie kompetencje.

#### **Konsekwencje społeczne oraz środowiskowe.**

Comp S.A. jest świadomy oddziaływania na społeczeństwo i środowisko. Zarząd Comp S.A. stale monitoruje te zagadnienia i analizuje ryzyka w celu zapewnienia należytej staranności w zakresie oddziaływania społecznego i środowiskowego. Spółka działając w sposób odpowiedzialny, przejrzysty i godny zaufania zapewnia przede wszystkim przyjazne środowisko pracy swoim pracownikom, dając im możliwość rozwoju zawodowego. Spółka nie jest też obojętna na inicjatywy społeczne oraz sponsoring. Należy również zauważyć, że spółka posiada jeden zakład produkcyjny zlokalizowany w Oddziale Nowy Sącz. Całkowita wysokość opłat środowiskowych wynikających z obowiązujących przepisów prawa jest nieznacząca w stosunku do osiąganego przychodów ze sprzedaży netto, zaś o odpowiedzialności działania w tym zakresie stanowi fakt, że w 2017 roku nie były nakładane na Spółkę żadne kary z tytułu naruszenia przepisów ochrony środowiska.

## **2. Podejście zarządcze do ładu korporacyjnego.**

### **Struktura organizacyjna (G2.1.)**

Comp S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej Comp S.A. Spółka posiada dwa oddziały samobilansujące:

- 1) Oddział Nowy Sącz, mieszczący się przy ul. Nawojowskiej 118 w Nowym Sączu (marka Novitus oraz marka CSS);
- 2) Oddział w Warszawie - IT, mieszczący się przy ul. Jutrzenki 116 w Warszawie.

Wszystkie wskaźniki w oświadczeniu zostały obliczone z uwzględnieniem danych pochodzących z Comp S.A. oraz jej dwóch oddziałów samobilansujących, chyba, że w treści oświadczenia wskazano inaczej.

Struktura organizacyjna Spółki jest dostosowana do realizacji celów wyznaczanych corocznie w planie działania firmy. Zarządzanie przez jakość stosowane przez Spółkę powoduje postawienie przed każdym pracownikiem firmy zadań, które są oceniane wg kryteriów jakościowych. Kryteria te są przypisane do efektów działania procesów.

Struktura organizacyjna i procesowa łączą się w Zarządzie Comp S.A. Właściciele procesów są odpowiedzialni merytorycznie za proces, a więc za dokumentację, monitoring procesu, realizację działań korygujących, za doskonalenie procesu oraz za rezultaty działania procesu i utrzymanie wskaźników działania procesu w założonych granicach.

### **Struktura zarządcza (G2.1.)**

Zgodnie ze Statutem Spółki Comp S.A., władzami Spółki są Walne Zgromadzenie, Rada Nadzorcza i Zarząd.

Comp S.A. jest spółką dominującą Grupy Kapitałowej Comp. Spółka prowadzi nadzór właścicielski nad pozostałymi spółkami w Grupie oraz wypracowała formułę dialogu pomiędzy tymi spółkami, zgodnie z obowiązującymi regulacjami prawnymi.

Walne Zgromadzenie („WZ”) to najwyższy organ Spółki. Do kompetencji WZA należy m.in. podejmowanie uchwały o podziale zysków lub pokryciu strat, podwyższeniu lub obniżeniu kapitału zakładowego, łączeniu lub podziale Spółki.

Zarząd kieruje Spółką i reprezentuje ją na zewnątrz. Do kompetencji Zarządu należą wszelkie sprawy związane z prowadzeniem Spółki, niezastrzeżone do kompetencji Walnego Zgromadzenia lub Rady Nadzorczej. Na dzień 31 grudnia 2017 roku Zarząd Spółki składał się z 5 osób.

Rada Nadzorcza sprawuje stały nadzór nad działalnością Spółki, powołuje i odwołuje członków Zarządu Spółki. Do kompetencji Rady Nadzorczej należą również m.in. ocena sprawozdania finansowego i sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz Grupy Kapitałowej, a także wybór podmiotu uprawnionego do badania sprawozdania finansowego.

Spółka w swojej działalności kieruje się przede wszystkim powszechnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, do których należą:

- 1) Konstytucja, ustawy, ratyfikowane umowy międzynarodowe oraz rozporządzenia;
- 2) na obszarze działania organów, które je stanowiły, akty prawa miejscowego,

jak i rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE), które są bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej.

W Comp S.A. nie wyodrębniono funkcji audytu wewnętrznego. W Radzie Nadzorczej Comp S.A. powołano Komitet Audytu, w skład którego wchodzi niezależna osoba z odpowiednimi kwalifikacjami określonymi przepisami prawa.

Przyjęta przez Comp S.A. Polityka Jakości – wdrożony system zarządzania jakością zgodnie z normą ISO 9001:2008, certyfikowany w zakresie projektowania, sprzedaży i wdrażania rozwiązań teleinformatycznych, świadczenia usług serwisowych i konsultingowych, projektowania, produkcji, sprzedaży i serwisu urządzeń fiskalnych i taksometrów oraz oprogramowania, a także sprzedaży wag elektronicznych, urządzeń automatycznej identyfikacji, systemów sprzedaży oraz systemów płatniczych i lojalnościowych, dają gwarancję właściwej i efektywnej realizacji zadań przez Spółkę.

### **Systemy zarządzania (G2.2.)**

W Comp S.A. funkcjonują dwa certyfikowane systemy zarządzania: PN-EN ISO 9001:2008 oraz Wewnętrzny System Kontroli.

#### *PN-EN ISO 9001:2008*

Spółka posiada system zarządzania jakością zgodny z normą PN-EN ISO 9001: 2008 („ISO 9001”, „ISO”) z okresem ważności od 10 listopada 2017 roku do 14 września 2018 roku. Zakres certyfikacji dla ISO obejmował projektowanie, sprzedaż i wdrażanie rozwiązań teleinformatycznych, świadczenie usług serwisowych i konsultingowych, a także projektowanie, produkcję, sprzedaż i serwis urządzeń fiskalnych, taksometrów i oprogramowania, sprzedaż wag elektronicznych, urządzeń automatycznej identyfikacji, systemów sprzedaży oraz systemów płatniczych i lojalnościowych.

#### *Wewnętrzny System Kontroli*

W Comp S.A. funkcjonuje Wewnętrzny System Kontroli z okresem ważności certyfikatu od 17 lipca 2015 roku do 16 lipca 2018 roku. Zakres certyfikacji Wewnętrznego Systemu Kontroli obejmuje wywóz, transfer wewnętrzny, usługi pośrednictwa, pomoc techniczną, przywóz towarów, technologii i usług o znaczeniu strategicznym zgodnie z postanowieniami ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1050).

### **System kontroli wewnętrznej (G2.3.)**

Kontrola wewnętrzna w Comp S.A. działa w zakresie dotyczącym sporządzania i rzetelnej prezentacji przez Spółkę sprawozdania finansowego, co jest odnotowywane w opinii biegłego rewidenta badającego roczne sprawozdanie finansowe oraz w raporcie z przeglądu półrocznego sprawozdania finansowego.

Powyższe kwestie regulują przyjęte w spółce: Polityka rachunkowości i Instrukcja obiegu dokumentów finansowo-księgowych.

Ponadto, w myśl przepisów ustawy z dnia 29 listopada 2000 roku *o obrocie z zagranicą towarami, technologiami i usługami o znaczeniu strategicznym dla bezpieczeństwa państwa, a także dla utrzymania międzynarodowego pokoju i bezpieczeństwa* (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 1050):

- 1) przedsiębiorca wnioskujący o zezwolenie na obrót uzbrojeniem lub korzystający z krajowego zezwolenia generalnego na obrót uzbrojeniem jest obowiązany utworzyć i stosować wewnętrzny system kontroli i zarządzania obrotem uzbrojeniem, zwany dalej "wewnętrznym systemem kontroli" (art. 11 ust. 1);
- 2) w ramach wewnętrznego systemu kontroli należy określić w szczególności zadania organów przedsiębiorstwa, podstawowe zadania na stanowiskach pracy w zakresie kontroli i zarządzania obrotem, zasady doboru pracowników, archiwizacji danych, kontroli wewnętrznej, realizacji zamówień oraz szkolenia (art. 11 ust. 2).

W Comp S.A. została przyjęta Polityka kontroli obrotu wyrobami strategicznymi. Obowiązkiem Spółki jest przestrzeganie zasad kontroli obrotu określonych w obowiązujących przepisach prawnych oraz w porozumieniach międzynarodowych. Spółka może realizować międzynarodowy obrót towarami i technologiami o znaczeniu strategicznym. Mogą zachodzić okoliczności, w których Spółka zobowiązana jest uzyskać zezwolenia na konkretny obrót lub na wykonanie usług związanych z obrotem towarami objętymi szczególną kontrolą. Zarząd Comp S.A. wyznaczył Pełnomocnika ds. Kontroli Obrotu, który nadzoruje wszystkie sprawy związane z eksportem, importem, a także dostawami wewnątrzspółnotowymi.

### 3. Zarządzanie ryzykiem społecznym i środowiskowym (G3.1., G3.2.)

Zarząd Comp S.A. monitoruje w ryzyka w otoczeniu wewnętrznym oraz zewnętrznym, które mogą wpłynąć na Spółkę oraz osiąganę przez nią wyniki. Dotyczy to szczególnie ryzyk finansowych oraz rynkowych. Ryzyka te są podsumowywane w każdym raporcie rocznym Spółki.

Budując wartość oraz zarządzając ryzykami Spółka uwzględnia również obszary niefinansowe, tj. w szczególności: społeczny, pracowniczy, środowiskowy, poszanowania praw człowieka oraz przeciwdziałania korupcji. Spółka stosuje wskaźniki, dzięki którym monitoruje swoją działalność w obszarach niefinansowych. Tam, gdzie Spółka uznaje to za zasadne z zarządczego punktu widzenia, funkcjonują polityki i procedury oraz realizowane są dobre praktyki. Zostały one opisane w odpowiednich częściach merytorycznych niniejszego oświadczenia.

W Spółce zidentyfikowano ryzyka związane z obszarem pracowniczym, społecznym, środowiskowym, poszanowania praw człowieka i przeciwdziałania korupcji oraz wskazano sposoby zarządzania tymi ryzykami.

Poniżej zostały zaprezentowane ryzyka z obszarów niefinansowych oraz wybrane sposoby i działania mające na celu minimalizację prawdopodobieństwa wystąpienia i skutków analizowanego ryzyka.

<b>Kwestie pracownicze</b>	
<b>Ryzyko</b>	<b>Sposoby zarządzania ryzykiem</b>
Protest pracowniczy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• monitorowanie sytuacji w Spółce</li> <li>• aktywne zarządzanie obszarem miejsca pracy</li> </ul>
Presja płacowa ze strony pracowników	<ul style="list-style-type: none"> <li>• połączenie wysokości płac z wynikami w pracy</li> <li>• okresowy przegląd wynagrodzeń</li> </ul>
Utrata kluczowych pracowników	<ul style="list-style-type: none"> <li>• systemy motywacyjne i lojalnościowe</li> </ul>
Utrata kompetencji wśród pracowników	<ul style="list-style-type: none"> <li>• podnoszenie kwalifikacji pracowników poprzez kierowanie na specjalistyczne szkolenia</li> <li>• redundacja kompetencji</li> </ul>
Wypadki przy pracy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działania edukacyjne</li> <li>• szkolenia z zakresu BHP</li> <li>• przeglądy stanowisk pracy</li> <li>• identyfikacja zagrożeń</li> </ul>
Zmiana przepisów prawa dotyczących zatrudnienia podnosząca koszty pracy	<ul style="list-style-type: none"> <li>• monitoring przepisów prawa pracy</li> </ul>

<b>Kwestie społeczne</b>	
<b>Ryzyko</b>	<b>Sposoby zarządzania ryzykiem</b>
Konflikt ze społecznością lokalną	<ul style="list-style-type: none"> <li>• monitorowanie postrzegania Spółki przez lokalną społeczność</li> <li>• działania PR</li> </ul>
Zmiana podstawowych przepisów prawa dotyczących kwestii społecznych	<ul style="list-style-type: none"> <li>• monitorowanie sytuacji politycznej</li> <li>• monitorowanie zmian w przepisach</li> </ul>

<b>Kwestie środowiskowe</b>	
<b>Ryzyko</b>	<b>Sposoby zarządzania ryzykiem</b>
Zmiana przepisów podnosząca koszty wynikające z oddziaływania na środowisko naturalne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• monitorowanie zmian przepisów prawa w zakresie wymagań środowiskowych</li> <li>• współpraca z firmami eksperckimi w zakresie prawnych wymagań środowiskowych</li> </ul>
Niezłożenie deklaracji w terminie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• sprawowanie nadzoru kierowniczego</li> </ul>
Niewniesienie opłaty w terminie	<ul style="list-style-type: none"> <li>• sprawowanie nadzoru kierowniczego</li> </ul>
Zmiana technologii podnosząca koszty korzystania ze środowiska naturalnego	<ul style="list-style-type: none"> <li>• optymalizacja technologii ze względu na koszty korzystania ze środowiska</li> </ul>

<b>Kwestie poszanowania praw człowieka</b>	
<b>Ryzyko</b>	<b>Sposoby zarządzania ryzykiem</b>
Naruszenie praw człowieka na poziomie pracowniczym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• edukacja pracowników</li> <li>• zobowiązanie zatrudnionych do przestrzegania przepisów prawa pracy</li> </ul>
Naruszenie praw człowieka na poziomie kierowniczym i zarządczym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• edukacja kadry zarządzającej</li> <li>• zobowiązanie do przestrzegania przepisów prawa pracy</li> </ul>
Utrata wizerunku w związku z posądzeniem o naruszenie praw człowieka	<ul style="list-style-type: none"> <li>• analizowanie sytuacji w Spółce</li> <li>• działania Spółki mające na celu zapobieganie negatywnym skutkom wynikającym z nieuczciwej działalności konkurencyjnej, również na poziomie wizerunkowym</li> </ul>

<b>Kwestie przeciwdziałania korupcji</b>	
<b>Ryzyko</b>	<b>Sposoby zarządzania ryzykiem</b>
Działanie korupcyjne na poziomie pracowniczym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działania edukacyjne z zakresu unikania zachowań korupcyjnych</li> <li>• zobowiązanie pracownicze do przestrzegania prawa</li> </ul>



Działanie korupcyjne na poziomie kierowniczym i zarządczym	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działania edukacyjne z zakresu unikania zachowań korupcyjnych</li> <li>• zobowiązanie do przestrzegania prawa</li> </ul>
Posądzenie o działanie korupcyjne	<ul style="list-style-type: none"> <li>• monitorowanie środków masowego przekazu i opinii środowiskowych</li> <li>• działania PR</li> </ul>
Zatajenie konfliktu interesów przez osobę zarządzającą	<ul style="list-style-type: none"> <li>• działania edukacyjne z zakresu unikania konfliktu interesów</li> <li>• zapewnienie doradztwa prawnego</li> </ul>

#### 4. Zarządzanie etyką.

##### Cel istnienia Spółki

Cel istnienia Spółki wynika wprost z przyjętej Polityki Zarządzania Jakością, która oparta jest na trzech głównych filarach funkcjonowania firmy:

*Klientach* – w zakresie dostarczanych im bezpiecznych rozwiązań teleinformatycznych; niezawodność rzetelność dotycząca ochrony informacji, oznacza że wszystkie podejmowane przedsięwzięcia z punktu widzenia interesu Klienta, prowadzą do maksymalizacji zadowolenia Klienta.

*Pracownikach* – stanowiących główną wartość firmy; indywidualne traktowanie każdego pracownika oznacza dbałość o ich rozwój, wspieranie realizacji ich indywidualnych potrzeb, z zachowaniem poczucia godności każdego pracownika oraz zobowiązań wynikających z posiadania rodziny.

*Akcjonariuszach* – którzy oczekują godziwego zwrotu z inwestycji.

##### Kodeks Etyki (G.4.1.)

Priorytetem Comp S.A. jest prowadzenie działalności w sposób odpowiedzialny, przejrzysty i godny zaufania. Celem działań Spółki w zakresie budowania etycznej kultury korporacyjnej jest zapewnienie przyjaznego środowiska pracy wolnego od dyskryminacji, zastraszania, prześladowania i nierównego traktowania. Spółka szanuje prywatność swoich pracowników i współpracowników chroniąc wszelkie dane osobowe. W zakresie ochrony zdrowia i bezpieczeństwa celem Spółki jest minimalizacja liczby wypadków przy pracy i unikanie zagrożeń.

##### Mechanizm zgłaszania nieprawidłowości (G.4.5.)

W Comp S.A. ewentualne nieprawidłowości, nadużycia i naruszenia etyki są zgłaszane bezpośrednio członkom Zarządu.

*Wskaźnik własny:*

W 2017 roku w Spółce Comp S.A. nie zgłoszono żadnych naruszeń standardów etycznych.

##### Audyty etyczne (G.4.2., G4.3.)

Comp S.A jest poddawana różnego rodzaju audytom etycznym przez swoich kluczowych partnerów. Spółka została zaudytowana pod kątem przestrzegania praw człowieka, standardów etycznych, standardów pracy i bezpieczeństwa miejsca pracy. Pozytywny wynik tego audytu potwierdził, że Spółka stosuje się do następujących zasad:

- 1) niekorzystanie z pracy o charakterze wymuszonym;
- 2) niekorzystanie z pracy dzieci;
- 3) przestrzeganie przepisów prawa w zakresie wynagradzania i przestrzegania godzin pracy;
- 4) niestosowanie dyskryminacji;
- 5) odnoszenie się z szacunkiem do wszystkich pracowników;
- 6) zapewnienie swobody zrzeszania się;
- 7) zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pracy.

## Obszar środowiskowy.

Comp S.A. jest świadomy wpływu swojej działalności na środowisko naturalne i konieczności inicjowania działań dla zapewnienia trwałego i zrównoważonego rozwoju. Kierując się powyższym Spółka prowadzi działania w zakresie monitorowania i ograniczania negatywnego wpływu swojej działalności na środowisko naturalne.

Główny wpływ na środowisko naturalne występuje:

- 1) podczas prowadzenia działalności operacyjnej (zakład produkcyjny w Oddziale Nowy Sącz);
- 2) w zakresie wykorzystywania sprzętu elektronicznego.

Zagadnienia związane ze środowiskiem naturalnym w obszarze produkcyjnym są regulowane przez Księgę Zarządzania Jakością obowiązującą w Spółce. Spółka w ramach planowania procesu produkcyjnego zidentyfikowała wszystkie substancje i preparaty chemiczne oraz oszacowała ich wpływ na bezpieczeństwo pracy oraz środowisko naturalne. Zasady postępowania przy posługiwaniu się i używaniu substancji i preparatów chemicznych zapisane zostały w instrukcji BHP. Instrukcja określa w szczególności:

- 1) najważniejsze właściwości substancji;
- 2) tryb udzielania pierwszej pomocy;
- 3) stosowane środki ochrony osobistej (w tym odzież ochronną);
- 4) postępowanie awaryjne;
- 5) postępowanie w przypadku pożaru;
- 6) zasady składowania, przechowywania oraz dezaktywacji środków i substancji chemicznych.

Ponadto, w zakresie ograniczenia wpływu wywieranego na środowisko naturalne, Spółka prowadziła m.in. odpowiednią utylizację sprzętu elektronicznego oraz innych odpadów. Realizując to zadanie Spółka stosowała się do przepisów prawa, w szczególności:

- 1) ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1688 z późn. zm.);
- 2) ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 150);
- 3) ustawy z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (tj. Dz. U z 2016 r. poz. 1803);
- 4) ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 21);
- 5) ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

Spółka podejmuje działania na rzecz zapewnienia przestrzegania przepisów w zakresie ochrony środowiska naturalnego, rygorystycznie wypełniając nałożone na Spółkę obowiązki dotyczące posiadania stosownych umów na odbiór odpadów i ścieków oraz dokonywania stosownych opłat środowiskowych wymaganych przepisami prawa.

W zakresie transportu i unieszkodliwiania odpadów Spółka współpracuje wyłącznie z uprawnionymi podmiotami posiadającymi środki techniczne pozwalające na gospodarowanie przekazanymi przez Spółkę odpadami w sposób bezpieczny dla ludzi i środowiska naturalnego.

Spółka w obszarze środowiskowym identyfikuje takie istotne ryzyka jak: zmiana technologii podnosząca koszty związane z oddziaływaniem na środowisko naturalne, niezłożenie deklaracji w terminie lub niewniesienie opłat w terminie oraz zmiana przepisów prawa powodująca wzrost kosztów związanych z oddziaływaniem Spółki na środowisko. Aby chronić Spółkę przed zmaterializowaniem się tych ryzyk prowadzony jest stały monitoring zmian przepisów prawa, stały nadzór kierowniczy oraz optymalizacją w zakresie wykorzystywanych technologii.

### 1. Paliwa i energia.

W działalności operacyjnej Comp S.A. energia jest zużywana przede wszystkim w zakładzie produkcyjnym w Oddziale Nowy Sącz oraz, w mniejszym stopniu, w centrali Spółki w Warszawie.

Poniższe zestawienie jest sporządzone na podstawie danych sprawozdawczych pozostających w posiadaniu Comp S.A. na dzień sporządzenia zestawienia, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w tym sprawozdania bilansowego nośników energii i infrastruktury ciepłowniczej G-02b.

Wskaźnik (E.2.1.):

Zużycie paliw i energii		
Energia elektryczna	MWh	263,2

Energia cieplna (w parze wodnej i gorącej wodzie)	GJ	879
Benzyna	t	40
Olej napędowy	t	291,6
Gaz ziemny	Dam3	32,8

Większość energii wykorzystywanej w działalności operacyjnej Spółki jest zużywana w zakładzie produkcyjnym w Oddziale Nowy Sącz i jest to energia elektryczna pochodząca z elektrowni oraz energia cieplna z miejskiej sieci ciepłowniczej. Energia pochodząca ze spalania benzyny i oleju napędowego związana jest z wykorzystywaniem floty pojazdów.

## 2. Odpady i ścieki.

Ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, w świetle przepisów dotyczących ochrony środowiska Comp S.A. jest wprowadzającym sprzęt elektryczny i elektroniczny, baterie oraz opakowania na rynek polski. Jako wprowadzający Spółka podlega następującym aktom prawnym:

- 1) ustawa z dnia 11 września 2015 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. z 2015 r. poz. 1688 z późn. zm.);
- 2) ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (tj. Dz. U. z 2018 r., poz. 150);
- 3) ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (tj. Dz. U z 2016 r. poz. 1803);
- 4) ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 21);
- 5) ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r - Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2017 r. poz. 519 z późn. zm.).

Z punktu widzenia wpływu na środowisko, Spółka wprowadza na rynek duże ilości sprzętu, opakowań oraz baterii i akumulatorów. Współpraca Spółki z organizacją odzysku zapewnia spełnianie obowiązku osiągania wymaganych poziomów zbierania zużytego sprzętu i opakowań oraz sprawozdawczości, które wynikają z wyżej wymienionych aktów prawnych.

*Wskaźnik własny:*

<b>Ilość i masa sprzętu wprowadzonego do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku</b>				
Rodzaj sprzętu	Ilość sprzętu (szt.)	Masa sprzętu (kg)	Wymagany poziom zbierania	Osiągnięty poziom zbierania
Sprzęt informatyczny i telekomunikacyjny	74.731	118.011	40%	40%
Przyrządy do monitorowania i kontroli	5.192	31.858	40%	40%

*Wskaźnik własny:*

<b>Masa baterii i akumulatorów wprowadzonego do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku</b>			
	Masa (kg)	Wymagany poziom zbierania	Osiągnięty poziom zbierania
Baterie i akumulatory	19.750,5	45%	46,49%

*Wskaźnik własny:*

<b>Masa opakowań/papier i tektura wprowadzonych do obrotu na terytorium kraju w 2017 roku</b>
---

	Masa (kg)	Wymagany poziom recyklingu/odzysku	Osiągnięty poziom recyklingu/odzysku
Opakowania poddane recyklingowi	36.189	56%	56%
Opakowania poddane odzyskowi	39.420	61%	61%

### 3. Pozostałe aspekty bezpośredniego i pośrednie oddziaływania na środowisko.

Comp S.A. jest świadomy praw i regulacji środowiskowych jakim podlega. Spółka dba, aby jej działania były z nimi zgodne. Wyznacznikiem tego, czy Spółka spełnia nałożone na nią wymogi jest liczba oraz wartość kar związanych z naruszeniami przepisów ochrony środowiska naturalnego nałożonych przez właściwe organy administracji w danym roku.

*Wskaźnik własny (IKŚN, E.7.3.):*

Całkowita liczba kar za naruszenia przepisów ochrony środowiska naturalnego
0

*Wskaźnik własny (WKŚN, E.7.4.):*

Całkowita wartość kar za naruszenia przepisów ochrony środowiska naturalnego
0

Obowiązujące przepisy prawa nakładają na Comp. S.A. obowiązek uiszczania opłat środowiskowych związanych z ochroną środowiska naturalnego oraz ponoszenia dodatkowych kosztów związanych ze spełnianiem wymogów prawnych. Opłaty i koszty jakie w 2017 roku musiała ponieść Spółka dotyczyły:

- 1) opłat rejestrowych do Ministerstwa Środowiska;
- 2) opłat środowiskowych za emisję dotyczącą samochodów;
- 3) kosztów umów z podmiotami w zakresie odbioru i utylizacji odpadów;
- 4) opłat za finansowanie publicznych kampanii edukacyjnych za wprowadzane baterie i akumulatory.

Całkowita wysokość opłat środowiskowych wniesionych przez spółkę w 2017 roku wyniosła 85 tys. zł.

Miarą pomagającą Zarządowi Comp S.A. w zarządzaniu tym obszarem jest wskaźnik opłat środowiskowych (WOŚN) obliczany jako iloraz całkowitej wysokości opłat środowiskowych w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.

*Wskaźnik własny (WOŚN):*

Wskaźnik opłat środowiskowych w 2017 roku
0,02%

Biorąc pod uwagę specyfikę działalności Comp S.A., w szczególności różne charaktery obu samobilansujących się oddziałów, a także wypracowane w Spółce sposoby zarządzania obszarem środowiskowym Zarząd Comp S.A. nie podjął decyzji o wypracowaniu oddzielnej polityki środowiskowej.

## *Obszar społeczny i pracowniczy.*

### **1. Korzystanie z pomocy publicznej.**

W 2017 roku Comp S.A. otrzymywała pomoc publiczną w zakresie projektu Treatnet „Innowacyjny system szybkiego i masowego wykrywania oraz neutralizacji cyberataków na użytkowników sieci Internet”.

*Wskaźnik (S.I.1.):*

Faktyczna wartość pomocy publicznej udzielonej w 2017 roku w ramach projektu Treatnet wyniosła 1 819 tys. zł.

### **2. Poziom zatrudnienia i poziom wynagrodzeń.**

Comp S.A. dokłada wszelkich starań aby tworzyć przyjazne i bezpieczne środowisko pracy pozwalające na zapewnienie stabilności finansowej pracownikom. Zaangażowanie pracowników stanowi podstawę sukcesu rynkowego Spółki. Odpowiadając na to wyzwanie i rozwijając posiadany potencjał pracowników, Spółka inwestuje w programy szkoleniowe i dba o zapewnienie pracownikom możliwości udziału w ciekawych projektach w nowoczesnym technologicznie środowisku.

Zarząd Comp S.A. zdaje sobie sprawę, że zagadnienia związane z zatrudnianiem pracowników, ich rozwojem oraz właściwym środowiskiem pracy są kluczowe dla długoterminowego rozwoju firmy. Dlatego celem działań strategicznych Spółki jest zarządzanie obszarem pracowniczym ukierunkowane na pozyskiwanie i utrzymywanie najbardziej wartościowych pracowników oraz wzmocnienie pozytywnego wizerunku pracodawcy.

W Spółce obowiązuje szereg procedur i regulaminów odnoszących się do obszaru pracowniczego, jak:

- 1) Regulamin pracy;
- 2) Regulamin wynagradzania;
- 3) Regulamin premiowania;
- 4) Procedura rekrutacyjna;
- 5) Regulamin Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych;
- 6) Polityka Jakości;
- 7) Księga Zarządzania Jakością.

W kwestiach pracowniczych Spółka uznaje fundamentalne wartości i przestrzega międzynarodowych standardów dotyczących praw człowieka oraz międzynarodowych standardów pracy, respektuje i realizuje krajowe przepisy prawa pracy, bezpieczeństwa i higieny oraz dba, aby pracownicy Spółki byli zawsze traktowani zgodnie z prawem.

Biorąc pod uwagę, że powyżej wskazane dokumenty odnoszą się do pełnego zakresu funkcjonowania obszaru miejsca pracy oraz wyznaczają zasady, cele i odpowiedzialności za poszczególne obszary w zakresie miejsca pracy, Spółka nie zdecydowała się na wprowadzenie oddzielnego dokumentu określanego jako polityka miejsca pracy. Niemniej jednak Zarząd Comp S.A. realizuje politykę personalną poprzez:

- 1) zapewnienie równouprawnienia;
- 2) poprawę warunków pracy, w tym warunków zatrudnienia i wynagrodzeń;
- 3) zapewnienie równego dostępu do oferowanych świadczeń pracowniczych;
- 4) poszanowanie prawa pracowników do informacji i do wyrażania opinii;
- 5) rozwój umiejętności i kompetencji pracowników w formie różnych szkoleń specjalistycznych oraz konsultacji w odniesieniu do poszczególnych stanowisk pracy na wielu poziomach zaawansowania;
- 6) zapewnienie okresowych szkoleń pracowników z zakresu BHP;
- 7) propagowanie wśród pracowników i ich rodzin aktywnego trybu życia poprzez dostęp do różnych akcji związanych ze sportem, w szczególności poprzez organizowane wydarzenia firmowe oraz dofinansowanie programu sportowego;
- 8) pomoc pracownikom i ich rodzinom w przypadku trudnych sytuacji życiowych.

Jednym z istotnych ryzyk dla Spółki związanych z obszarem pracowniczym jest ryzyko zmiany przepisów prawa dotyczących zatrudniania pracowników, które mogłyby podnieść koszty związane z zatrudnieniem. W związku z tym Spółka na bieżąco kontroluje sytuację poprzez stały monitoring przepisów prawa dotyczących zatrudnienia.

Średnie zatrudnienie w Spółce w okresie od 1 stycznia 2017 do 31 grudnia 2017 w przeliczeniu na etaty wyniosło 558.

Zdecydowana większość pracowników jest zatrudnionych na podstawie umów o pracę na czas nieokreślony, co pozwala na zapewnianie stabilności zatrudnienia. Umowy na czas określony są stosowane tylko w przypadku nieco ponad 10% zatrudnionych.

*Wskaźnik własny (WZCN):*

Zatrudnienie na czas nieokreślony – odsetek wszystkich pracowników
89,7%

Ze względu na swoją specyfikę, czyli zatrudnianie wysoko wykwalifikowanych pracowników z branży IT Spółka dopuszcza zatrudnianie pracowników na umowy cywilnoprawne, przy czym nie stosuje się umów cywilnoprawnych, które de facto miałyby zastępować umowy o pracę. W 2017 roku zawarto 13 nowych umów cywilnoprawnych oraz rozwiązano 11 takich umów.

*Wskaźnik własny – zmodyfikowany Wskaźnik (S.2.4.):*

Zatrudnienie na umowy cywilnoprawne w podziale na typ umowy i płeć (na 31 grudnia 2017 roku)			
	Umowa zlecenie	Umowa o dzieło	Razem
<b>Kobiety</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>
<b>Mężczyźni</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>4</b>
<b>Razem</b>	<b>1</b>	<b>3</b>	<b>4</b>

W przeliczeniu na etaty w 2017 roku w Spółce zatrudniono 47 nowych pracowników, a z 56 rozwiązano stosunek pracy.

*Wskaźnik własny – zmodyfikowany Wskaźnik (S.2.2., S.2.3.):*

Liczba osób nowo zatrudnionych oraz liczba osób, które odeszły z pracy w 2017 roku (w przeliczeniu na pełne etaty)			
	Pracownicy nowo zatrudnieni	Pracownicy, którzy odeszli	Bilans
<b>Kobiety</b>	<b>39</b>	<b>49</b>	<b>-10</b>
<b>Mężczyźni</b>	<b>8</b>	<b>7</b>	<b>1</b>
<b>Razem</b>	<b>47</b>	<b>56</b>	<b>-9</b>

Jednym z istotnych ryzyk związanych z obszarem miejsca pracy jest utrata kluczowych pracowników. Realizacja tego ryzyka mogłaby spowodować opóźnienia w realizacji zobowiązań Spółki wobec jej klientów czy też w rozwoju własnych produktów. Jest to szczególnie istotne z uwagi na obserwowany w 2017 roku tzw. rynek pracownika oraz możliwe trudności w zastąpieniu wartościowych pracowników innymi osobami.

Spółka zarządza powyższym ryzykiem poprzez oferowanie pracownikom konkurencyjnych warunków pracy i płacy. Spółka podejmuje działania polegające na tworzeniu i wdrażaniu efektywnych systemów motywacyjnych, budowaniu więzi pomiędzy organizacją a pracownikami oraz monitorowaniu rynku pracy, aby w porę reagować na działania konkurencji.

Dodatkowo, Zarząd Comp S.A. elastycznie i efektywnie zarządza zespołami pracowników, poprzez ciągłą optymalizację tych zasobów w projektach biznesowych i w wewnętrznych projektach badawczo-rozwojowych, kierując się jednocześnie zasadami stabilności zatrudnienia oraz stabilności zespołów pracowniczych w grupach o wskazanym stażu pracy.

Ze względu na wyżej opisane ryzyko kluczowymi wskaźnikami w obszarze miejsca pracy są dla Spółki wskaźniki rotacji pracowników. Spółka oblicza dwa wskaźniki rotacji: ogółem i zmodyfikowany. Wskaźnik rotacji ogółem (WRO) obliczany jest jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku. Natomiast wskaźnik rotacji zmodyfikowany (WRZ) obliczany jest jako iloraz Całkowitej liczby pracowników, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i odeszli w ciągu danego roku i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec danego roku. Wskaźnik WRO prezentuje poziom stabilności zespołów pracowniczych, natomiast wskaźnik WRZ mówi o stabilności zespołów pracowniczych w grupie osób o krótkim stażu pracy.

*Wskaźnik własny (WRO):*

Wskaźnik rotacji ogółem
9,77%

*Wskaźnik własny (WRZ):*

Wskaźnik rotacji zmodyfikowany
1,92%

Jak wspomniano wyżej, z punktu widzenia ciągłości działania organizacji istotne jest stabilne, długookresowe zatrudnienie najwyższej klasy specjalistów. Z tego powodu Spółka stale kontroluje wskaźnik stabilizacji (WS), który obliczany jest jako iloraz Całkowitej liczby pracowników na koniec danego roku, którzy przepracowali mniej niż 2 lata i Całkowitej liczby pracowników zatrudnionych na koniec roku wcześniejszego. Niska wartość tego wskaźnika stanowi o stabilności zespołów pracowniczych w grupie osób o dłuższym stażu pracy.

*Wskaźnik własny (WS):*

Wskaźnik stabilizacji
1,89%

Spółka podejmuje szereg działań w zakresie dbania o swój wizerunek pracodawcy. Celem prowadzonych działań jest zbudowanie spójnego i pozytywnego wizerunku Spółki jako pracodawcy w opinii pracowników firmy, kluczowych kandydatów na rynku pracy oraz partnerów biznesowych, klientów i udziałowców. Jest to długoterminowa strategia przyciągania, angażowania i zatrzymywania najbardziej utalentowanych pracowników w organizacji.

Działania skierowane do przyszłych pracowników prowadzone przez Spółkę w 2017 roku polegały m.in. na:

- 1) udziale w targach pracy;
- 2) ujednoczeniu wzorów publikowanych ogłoszeń o pracę.

Działania skierowane do obecnych pracowników obejmowały m.in.:

- 1) pakiety powitalne dla nowych pracowników;
- 2) prace nad przewodnikiem dla nowo przyjętych pracowników.

Ryzykiem dla Spółki, wynikającym z obecnego trendu rynku pracownika, jest presja płacowa ze strony pracowników. Dużym wyzwaniem dla Spółki jest zarządzanie problemem pogodzenia oczekiwań pracowników z możliwościami ekonomicznymi organizacji. Działania podejmowane przez Spółkę w tym zakresie obejmują połączenie wysokości płac z wynikami pracy oraz przeprowadzanie okresowych przeglądów wynagrodzeń. Miarami pomagającymi Zarządowi w zarządzaniu obszarem są wskaźniki wydajności pracy WPP oraz WPE. Wskaźnik WPP obliczany jest jako iloraz przychodu netto ze sprzedaży w danym roku i przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku, z kolei wskaźnik WPE obliczany jest jako iloraz EBITDA w danym roku i Przeciętnego zatrudnienia (liczonego w etatach) w danym roku.

*Wskaźnik własny (WPP):*

Wydajność pracy (przychód)
----------------------------

662 tys. zł/etat
------------------

*Wskaźnik własny (WPE):*

Wydajność pracy (EBITDA)
--------------------------

31 tys. zł/etat
-----------------

Spółka nie prowadzi na szeroką skalę współpracy z agencjami zatrudnienia.

Spółka nie korzysta z usług outsourcingu pracowników merytorycznych.

*Wskaźnik (S2.8.):*

Spółka nie zatrudniała w 2017 roku żadnych obcokrajowców. W Spółce nie było więc zatrudnionych pracowników pochodzących z krajów znajdujących się w gorszej sytuacji ekonomicznej lub z krajów, w których uprawdopodobnione jest łamanie praw człowieka.

Dla organizacji istotne jest tworzenie równych szans dla wszystkich pracowników, którzy ze względu na swoją szczególną sytuację mogą doświadczyć nierówności. W doświadczeniach Spółki są to przede wszystkim osoby niepełnosprawne oraz kobiety lub mężczyźni powracający do pracy po urlopie rodzicielskim.

*Wskaźnik (S2.6.):*

Na dzień 31 grudnia 2017 roku w Comp S.A. zatrudnionych było 5 osób niepełnosprawnych (1 osoba niepełnosprawna w stopniu znacznym, 2 osoby w stopniu umiarkowanym oraz 2 osoby w stopniu lekkim), co stanowiło 0,89% wszystkich pracowników Spółki zatrudnionych na ten dzień w przeliczeniu na pełne etaty. Wszystkie osoby niepełnosprawne są zatrudnione w Spółce na stałe. Ich stanowiska pracy zostały odpowiednio dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Ponadto realizowane są wskazania dotyczące odpowiedniego zatrudnienia, szkoleń, wsparcia w egzystencji wskazane w orzeczeniach o stopniu niepełnosprawności.

*Wskaźnik (S2.13.):*

Wysokość składek na PFRON odprowadzonych w 2017 roku przez Comp S.A. wyniosła 539 tys. zł.

*Wskaźnik (S2.14.):*

W 2017 roku do pracy po urlopie o charakterze rodzicielskim wróciło 4 pracowników. W 2017 roku nie odnotowano ani jednego przypadku rezygnacji z pracy pracownika po urlopie rodzicielskim.

W Comp S.A. są stosowane dodatkowe świadczenia pozapłacowe dla pracowników m.in. w formie współfinansowanego przez Spółkę dostępu do obiektów sportowych i rekreacyjnych.

*Wskaźnik (S.2.15.):*

Odsetek pracowników Centrali i Oddziału w Warszawie - IT oraz pracowników Pionu Centrum Usług IT korzystających z dofinansowania działalności sportowo-rekreacyjnej
---

31%
-----

Dodatkowo pracownicy korzystają z dofinansowania aktywności sportowo-rekreacyjnej w ramach Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych

Ponadto pracownicy mają możliwość przystąpienia do programu opieki medycznej oraz do programu grupowego ubezpieczenia pracowniczego.

### **3. Relacje ze stroną pracowniczą i wolność zrzeszania się**

*Wskaźnik (S.3.1., S3.2.):*

W Comp S.A. nie funkcjonują związki zawodowe. Współczynnik uzwiązkowienia na 31 grudnia 2017 roku wynosił 0.



Jednym z ryzyk, które zostało uznane za potencjalnie istotne dla Spółki jest ryzyko protestów pracowniczych. Ewentualne protesty mogą negatywnie wpłynąć na działalność Spółki i spowodować opóźnienia w realizacji kontraktów, a w efekcie utratę klientów. W celu uniknięcia zmaterializowania się tego ryzyka Spółka prowadzi stały monitoring sytuacji oraz aktywne zarządzanie w obszarze miejsca pracy.

*Wskaźnik (S.3.3.):*

W 2017 roku nie miały miejsca żadne akcje protestacyjne wśród pracowników.

#### **4. Bezpieczeństwo i higiena pracy**

Zarząd Comp S.A. stawia sobie za cel utrzymanie wysokiego standardu bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony zdrowia

i warunków socjalnych pracowników. Działania jakie Spółka prowadzi w ramach BHP obejmują, zarówno standardowe zagadnienia z dziedziny bezpieczeństwa i higieny pracy, jak i ochronę przeciwpożarową.

Spółka w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy stosuje w szczególności zapisy:

- 1) Instrukcji stanowiskowych;
- 2) Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego;
- 3) Księgi zarządzania jakością.

Ponadto, w Oddziale Nowy Sącz obowiązują zapisy:

- 1) Procedury postępowania w przypadku zdarzeń potencjalnie wypadkowych oraz wypadków;
- 2) Procedury badań i pomiarów czynników środowiska pracy oraz oceny ryzyka zawodowego;
- 3) Procedury wewnętrznych kontroli warunków pracy;
- 4) Procedury komunikacji wewnętrznej i zewnętrznej w zakresie BHP;
- 5) Procedury identyfikowania sytuacji awaryjnych oraz postępowania na wypadek awarii.

W Spółce zostały zidentyfikowane i są na bieżąco nadzorowane czynniki środowiska pracy, które mogą mieć wpływ na bezpieczeństwo pracowników. Nadzorowanie czynników środowiska pracy odbywa się poprzez:

- 1) śledzenie zmian w przepisach prawnych dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy oraz wdrażanie ich w Spółce;
- 2) przeprowadzanie okresowych przeglądów środowiska pracy oraz zlecanie pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia;
- 3) analizowanie okoliczności wypadków przy pracy oraz podejmowanie odpowiednich działań zapobiegawczych;
- 4) ocenę ryzyka zawodowego i informowanie pracowników o istniejących zagrożeniach;
- 5) zaopatrzenie pracowników w odpowiednią odzież roboczą i ochronną, jeśli jest to wymagane;
- 6) podnoszenie świadomości pracowników poprzez wstępne i okresowe szkolenia z dziedziny BHP;
- 7) kierowanie pracowników na wstępne, okresowe i kontrolne badania lekarskie;
- 8) przeglądy zagrożeń oraz przeprowadzana jest ocena ryzyka zawodowego na stanowiskach pracy w ramach nadzorowania czynników środowiska pracy.

Wypadki przy pracy stanowią dla Spółki istotne ryzyko w obszarze miejsca pracy. W celu minimalizowania prawdopodobieństwa oraz ewentualnych skutków zmaterializowania się tego ryzyka Spółka prowadzi działania edukacyjne w postaci szkoleń z zakresu BHP, przeglądy stanowisk pracy oraz stałą identyfikację zagrożeń.

Wszyscy pracownicy Spółki są zobowiązani do bezwzględnego przestrzegania obowiązujących przepisów BHP, wyrażając w ten sposób osobistą odpowiedzialność za siebie i za współpracowników. Wypadki przy pracy badają zgodnie z obowiązującymi przepisami powoływane komisje wypadkowe. Protokoły ustalania okoliczności i przyczyn wypadków są zatwierdzane przez Pracodawcę.

*Wskaźnik (WPO, S.4.1.):*

Liczba wypadków przy pracy ogółem w 2017 roku
0

*Wskaźnik (WPS, S.4.3.):*

Liczba śmiertelnych wypadków przy pracy ogółem w 2017 roku
--

## 5. Rozwój i edukacja.

Jednym z istotnych ryzyk obszaru miejsca pracy jest utrata kompetencji wśród pracowników. Comp S.A. przeciwdziała temu ryzyku poprzez dbałość o rozwój kadry pracowniczej. Spółka umożliwia pracownikom podnoszenie kompetencji zawodowych poprzez udział w licznych szkoleniach.

Pracownicy Spółki, kierując się potrzebami wynikającymi z realizowanych zadań i prowadzonych projektów, w roku 2017 uczestniczyli w licznych szkoleniach specjalistycznych otrzymując stosowne certyfikaty wymagane przy wykonywaniu obowiązków służbowych lub ich odnowienie, jak i zaświadczenia o ukończeniu szkoleń. Były to szkolenia m.in. dotyczące:

- 1) zagadnień sieciowych i bezpieczeństwa sieci:
  - a. Forcepoint,
  - b. Palo Alto,
  - c. Check Point Firewall,
  - d. Juniper.
- 2) cyberbezpieczeństwa:
  - a. Cynet,
  - b. CISSP,
  - c. Flowmon,
  - d. CISA (Certified Information Systems Auditor),
  - e. Proofpoint,
  - f. Tenable,
  - g. ObserveIT,
  - h. McAfee,
  - i. HP ATP – ArcSight Security,
  - j. IBM - Security QRadar.
- 3) rozwiązań systemowych:
  - a. VMware,
  - b. Trend Micro,
  - c. Hitachi Data Systems,
  - d. Oracle,
  - e. Veritas Software,
  - f. EMC/DELL.

Pracownicy Spółki mają możliwość uzyskania dofinansowania do studiów podyplomowych, o ile ich tematyka związana jest z zajmowanym stanowiskiem i zakresem obowiązków.

W Oddziale Nowy Sącz funkcjonują Polityka Szkoleniowa oraz Plan szkoleń. Celem Polityki Szkoleniowej jest podnoszenie kwalifikacji oraz wiedzy i kompetencji kadry. Comp S.A. ma świadomość, że umożliwienie rozwoju zawodowego pracownikom pozwala na efektywniejsze wykorzystanie zasobów ludzkich, wpływając na jakość świadczonej pracy oraz zwiększenie efektywności i sprawności realizowanych przez pracowników zadań.

Zgodnie z Planem szkoleń w 2017 roku w tym oddziale zostały zrealizowane m. in. szkolenia w zakresie:

- 1) programowania w języku C++;
- 2) zmian w przepisach prawa;
- 3) doskonalenia pracy handlowca;
- 4) obsługi klienta.

Spółka ma świadomość, że aby zapewnić sprawne funkcjonowanie przedsiębiorstwa w dłuższej perspektywie, niezbędna jest nieustanna troska o zapewnienie ciągłości kompetencji w organizacji. Spółka realizuje programy stażowe dla studentów uczelni wyższych i uczniów szkół średnich. Poza unormowanymi pisemnie umowami o praktyki studenckie Spółka współpracuje ze studentami na podstawie umów cywilnoprawnych.

Comp S.A. współpracuje z uczelniami wyższymi w zakresie dydaktyki. W 2017 roku Spółka wspólnie z Wydziałem Zastosowań Informatyki i Matematyki Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie uruchomiła i prowadziła fakultet programowania zaawansowanego w środowisku Oracle Fusion Middleware – Application Development Framework (ADF).

## 6. Zarządzanie różnorodnością.

*Wskaźnik (S.6.1.):*

W obszarach przeciwdziałania mobbingowi i dyskryminacji Comp S.A. opiera się na bieżącej realizacji zasad zawartych w Kodeksie pracy, który zawiera przepisy o charakterze antymobbingowym i antydyskryminacyjnym. Ponadto, w Oddziale Nowy Sącz funkcjonuje spisana Informacja na temat równego traktowania w zatrudnieniu, przeciwdziałania mobbingowi oraz sposobu organizacji pracy. Instrukcja ta stanowi wyciąg z Kodeksu Pracy wskazujący zapisy odnoszące się do wymienionych obszarów, do których przestrzegania zobowiązani są wszyscy pracownicy firmy.

*Wskaźnik (S.6.2.):*

W 2017 roku Comp S.A. nie odnotował żadnych zgłoszeń zdarzeń związanych z mobbingiem, dyskryminacją lub molestowaniem.

*Wskaźnik (S.6.4.):*

Comp S.A. nie przeprowadza audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u swoich podwykonawców i dostawców, lecz podlega audytom przeprowadzanym przez swoich partnerów. W ramach tych audytów Spółka podlega weryfikacji przestrzegania m. in. zakazu dyskryminacji.

## **7. Prawa człowieka, praca dzieci i praca przymusowa.**

Comp S.A. w ramach relacji handlowych z kontrahentami zobowiązany jest do przestrzegania i działania zgodnie z przyjętymi w Europie i na świecie zasadami etycznego i odpowiedzialnego zachowania, włączywszy te dotyczące praw człowieka, ochrony środowiska naturalnego, zrównoważonego rozwoju i zwalczania korupcji. Zobowiązania, o których mowa powyżej obejmują również zapewnienie, że podwykonawcy oraz inne osoby, przy pomocy których Spółka realizuje umowy, przestrzegają powyższych zasad, tj. w szczególności zasad, postanowień i zobowiązań zawartych w aktach oraz znajdujących zastosowanie unormowaniach prawa krajowego, które implementują te akty, takich jak: Powszechna Deklaracja Praw Człowieka, Konwencja OECD o zwalczaniu przekupstwa zagranicznych funkcjonariuszy publicznych w międzynarodowych transakcjach handlowych, Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne ONZ dnia 20 listopada 1989 r. - rezolucja nr 44/25, Konwencja Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) nr 182 z 1999 r. dotycząca natychmiastowego zniesienia najgorszych form pracy dzieci, Konwencja MOP nr 111 z 1958 r. dotycząca dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu, Konwencja MOP nr 138 z 1973 r. dotycząca najniższego wieku dopuszczenia do zatrudnienia.

Zarząd Comp S.A. podejmuje i nadal będzie podejmować działania na rzecz:

- 1) poszanowania prawa do bezpiecznego środowiska pracy;
- 2) poszanowania godności w miejscu pracy poprzez budowanie relacji opartych na wzajemnym szacunku i tolerancji;
- 3) zakazu dyskryminacji.

Zapisy dotyczące przestrzegania praw człowieka znajdują się w Księdze Zarządzania Jakością. Jest to dokument, który wyznacza kierunek działań dla Spółki i zapewnia nie tylko ciągłą kontrolę, ale również ciągłe doskonalenie w obszarach w niej zawartych obejmujących także zagadnienia związane z przestrzeganiem praw człowieka. Ujęcie praw człowieka w Księdze Zarządzania Jakością powoduje w opinii Zarządu Comp S.A. brak potrzeby opracowania, oddzielnego dokumentu polityki dotyczącej przestrzegania praw człowieka.

Głównymi ryzykami zidentyfikowanymi przez Spółkę w obszarze poszanowania praw człowieka są naruszenie praw człowieka na poziomie pracowniczym, kierowniczym i zarządczym, systemowe naruszanie praw człowieka, a także utrata wizerunku firmy w związku z naruszeniem lub bezpodstawnym oskarżeniem o naruszenie praw człowieka. Dla ograniczenia tego ryzyka, Spółka podejmuje, kierując się zidentyfikowanymi potrzebami, działania edukacyjne oraz zobowiązuje pracowników do przestrzegania prawa. Dodatkowo Spółka przeprowadza weryfikację prawną obowiązujących wewnętrznych regulacji.

## **8. Społeczności lokalne i zaangażowanie społeczne.**

Comp S.A. podejmuje przede wszystkim działania rzecz wsparcia organizacji społecznych, kierując się w szczególności kryteriami użyteczności społecznej.

Główne ryzyka w obszarze społecznym jakie identyfikuje Spółka to ryzyko wywołania konfliktu ze społecznością lokalną oraz zmiana podstawowych przepisów prawa dotyczących kwestii społecznych. W celu minimalizacji tych ryzyk Spółka monitoruje postrzeganie Spółki przez lokalną społeczność oraz prowadzi działania PR.

*Wskaźnik własny (WIL, S.9.4.):*

W 2017 roku Spółka wsparła cztery inicjatywy społeczne, które polegały na pomocy finansowej oraz rzeczowej dla fundacji i osób fizycznych. Łączna wartość przekazanego wsparcia wyniosła 107 tys. zł.

Spółka wsparła następujące inicjatywy:

- 1) Fundację na Ratunek Dzieciom, poprzez którą przekazała środki na leczenie dziecka pracownika;
- 2) Fundację Ex Litteris Libertas, przekazując środki na realizację celów statutowych Fundacji;
- 3) Stowarzyszenie Nowoczesna i Przyjazna Szkoła – pokrywając koszty opłaty wpisowej na turniej charytatywny piłki nożnej;
- 4) zakup sprzętu rehabilitacyjnego dla przechodzącej na emeryturę pracownicy z problemami zdrowotnymi.

Spółka na nie prowadziła działań w zakresie wsparcia inicjatyw lokalnych. Wskaźnik własny WIL za 2017 rok wyniósł 0.

Spółka prowadzi też działania w zakresie sponsoringu. Działania w tym obszarze można podzielić na sponsoring wewnętrzny oraz zewnętrzny.

#### *Sponsoring wewnętrzny*

Spółka docenia pasję i zaangażowanie pracowników, dlatego zdecydowała się wspierać najwytrwalszych i najbardziej utalentowanych z nich. Wsparcie w zakresie sponsoringu realizowane jest poprzez program „COMP Wspieramy Pasję”. Sponsorowane były takie dyscypliny sportu jak: siatkówka, koszykówka, kolarstwo górskie, alpinizm, wspinaczka górską, bieganie, ultramaratony, triathlon, modelarstwo lotnicze, strzelectwo sportowe i myśliwskie, skoki spadochronowe, golf oraz nurkowanie.

#### *Sponsoring zewnętrzny*

W ramach sponsoringu zewnętrznego Spółka wspierała następujące stowarzyszenia:

- 1) Stowarzyszenie rodziców i przyjaciół dzieci i osób niepełnosprawnych „Promyk”;
- 2) Stowarzyszenie Sądecki Elektryk - sponsoring VII pikniku naukowego;
- 3) Stowarzyszenie Społeczne Autonomicznej Sekcji Piłki Nożnej Rostocze Szczepczeszyn.

Spółka w 2017 roku występowała w roli partnera lub sponsora na m.in. następujących zewnętrznych konferencjach i wydarzeniach:

- 1) Konferencje PLNOG (Polish Network Operators Group);
- 2) Marketing & Media Summit;
- 3) XVI Konferencja Systemy Informatyczne w Energetyce;
- 4) EuroPoltech, Międzynarodowe Targi Techniki i Wyposażenia Służb Policyjnych;
- 5) Targi EuroCIS w Dusseldorfie;
- 6) Targi Retail Show;
- 7) Wielkopolski Konwent Informatyków.

#### *Wskaźnik (S.9.5.):*

W 2017 roku wydatki poniesione na sponsoring wewnętrzny w ramach programu „COMP Wspieram Pasję” wyniosły 71 tys. zł.

Na sponsoring zewnętrzny Spółka przeznaczyła w 2017 roku kwotę 157 tys. zł.

Spółka nie zdecydowała się na wdrożenie kompleksowych programów społecznych i prowadzenie długoterminowych działań w zakresie zaangażowania społecznego, które oddziaływałyby na szeroki zakres podmiotów zewnętrznych. Niewielki wpływ działalności operacyjnej Spółki na społeczności lokalne oraz ograniczony zakres zaangażowania społecznego nie wymagają konieczności posiadania oddzielnej polityki społecznej.

## **9. Przeciwdziałanie korupcji.**

W zakresie zagadnień przeciwdziałania korupcji Zarząd Comp S.A. podejmuje i nadal będzie podejmować działania na rzecz:

- 1) edukacji zapobiegającej zachowaniom korupcyjnym i łapownictwu;
- 2) identyfikacji potencjalnych obszarów ryzyka korupcyjnego;
- 3) określenia trybu zgłaszania potencjalnych naruszeń;
- 4) zobowiązania pracowników do przeciwdziałania korupcji i łapownictwu;
- 5) wyciągania konsekwencji wobec osób zaangażowanych w zachowania korupcyjne i łapownictwo.

Zarząd Comp S.A. jest przekonany o istotnej wadze przestrzegania w działalności Spółki obowiązujących uregulowań, przepisów prawnych i postępowania zgodnie z ogólnie przyjętymi standardami etycznymi. Spółka

przestrzega fundamentalnych dla działalności biznesowej zasad uczciwej konkurencji, zapobiegania przekupstwu, korupcji oraz nielegalnym płatnościami.

Wszyscy pracownicy Spółki są zobowiązani do ścisłego przestrzegania przepisów prawa, postępowania zgodnie ze standardami odwołującymi się do ogólnie przyjętych zasad etycznych. Zarząd Comp S.A. podkreśla istotność zasady, że pracownicy Spółki, niezależnie od zajmowanego stanowiska, zobowiązani są w pełni respektować wartości i standardy etyczne w trakcie wykonywania swoich obowiązków służbowych, w szczególności:

- 1) unikać sytuacji, w których ich prywatny interes lub osób z nimi spokrewnionych może kolidować z interesem Spółki;
- 2) nie wykorzystywać zajmowanego stanowiska do czerpania korzyści osobistych lub majątkowych przez nich lub osoby im bliskie.

Zarząd Comp S.A. konsekwentnie podejmuje działania mające na celu przeciwdziałanie potencjalnym zachowaniom korupcyjnym. Pracownicy Spółki są zobowiązani do nie wręczania i nie przyjmowania korzyści finansowych.

Zarząd Comp S.A. kieruje się zasadą, że nie mogą być zatrudniani pracownicy, jeżeli to zatrudnienie miałyby bezpośrednio lub pośrednio nastąpić w wyniku przyjęcia korzyści finansowej.

*Wskaźnik (S.10.2.):*

W 2017 roku w Spółce nie zgłoszono żadnych zachowań noszących znamiona korupcji, również żadne postępowanie nie zostało wszczęte przez właściwe organy, ani też nie toczyło się wobec pracowników Spółki postępowanie dotyczące zachowań korupcyjnych lub łapownictwa.

Istotne ryzyka w obszarze antykorupcyjnym zidentyfikowane przez Spółkę to ewentualne działanie korupcyjne na poziomie pracowniczym, kierowniczym i zarządczym, a także posądzenie Spółki o działanie korupcyjne oraz zatajenie konfliktu interesów przez osobę zarządzającą. Dla ograniczenia tego ryzyka, Spółka podejmuje działania edukacyjne oraz zobowiązuje pracowników do przestrzegania prawa. Spółka prowadzi też monitorowanie środków masowego przekazu i opinii środowiskowych oraz działania PR.

Stosowanie się do powszechnie obowiązującego prawa oraz zasad ładu korporacyjnego obowiązującego w Spółce pozwalają na minimalizację powstawania przypadków korupcyjnych. Biorąc powyższe pod uwagę Zarząd Comp S.A. nie uznał za zasadne opracowanie oddzielnej polityki antykorupcyjnej. Niemniej jednak, Spółka stosuje się do rynkowych standardów antykorupcyjnych np. poprzez klauzule antykorupcyjne w umowach z odbiorcami.

## **10. Bezpieczeństwo produktów i konsumentów.**

Produkty Comp S.A. (kasy fiskalne i inne urządzenia produkowane w zakładzie Oddziału Nowy Sącz) są poddawane kompleksowym procedurom testowania i sprawdzania jakości wyrobu. Zasady dotyczące kontroli produktów opisane zostały w Księdze Zarządzania Jakością. Spółka przykłada ogromną wagę do procedur, ponieważ jednym z ich zadań jest zapewnienie bezpieczeństwa produktów i konsumentów.

*Wskaźnik własny:*

Wyznacznikiem skuteczności procesu kontroli jakości wyrobów jest niski poziom zgłaszanych reklamacji, na poziomie 2,5%.

## **11. Komunikacja marketingowa.**

Comp S.A. ma świadomość tego, że każde przedsiębiorstwo, które chce budować trwałą pozycję rynkową, musi być zorientowane na klienta i jego satysfakcję. Kierując się powyższym Spółka przeprowadza badania potrzeb i zadowolenia klientów, które wskazują, jakie będą zachowania rynkowe klientów, jego przyszłe preferencje i oczekiwania.

Informacje zwrotne z rynku, pozwalające na ocenę poziomu zadowolenia klientów pozyskiwane są poprzez:

- 1) indywidualne, bezpośrednie rozmowy z klientami oraz partnerami handlowymi;
- 2) spotkania marketingowe z partnerami handlowymi;
- 3) badania ankietowe przeprowadzane na wybranej grupie partnerów handlowych oraz wśród odbiorców końcowych.

Na podstawie analizy danych zebranych w wyniku opisanych powyżej działań są podejmowane inicjatywy zmierzające do doskonalenia skuteczności systemu zarządzania oraz zwiększania poziomu satysfakcji klientów.

W celu kwantyfikacji działań marketingowych prowadzonych przez Spółkę stosowany jest wskaźnik marketingu obliczany jako iloraz Środków finansowych wydatkowanych na działania marketingowe w danym roku i Przychodu netto ze sprzedaży w danym roku.

*Wskaźnik (WM):*

Wskaźnik marketingu
2,02%

## **12. Ochrona prywatności.**

Comp S.A. w trosce o bezpieczeństwo i komfort pracowników respektuje zasady prywatności i poufności danych. W Spółce jest prowadzona aktywna ochrona danych osobowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa, a wszystkie dane osobowe traktowane są jako poufne. Tylko dane niezbędne do prowadzenia działalności są zbierane i przechowywane przez Spółkę, a zgromadzone dane nie są udostępniane osobom nieuprawnionym. Każdy pracownik Spółki ma prawo wiedzieć jakie dane osobowe gromadzi i przechowuje Spółka oraz w każdej chwili może uzyskać dostęp do swoich akt osobowych.

W zakresie ochrony danych osobowych Spółka Comp S.A. posiada następujące sformalizowane dokumenty:

- 1) Politykę Bezpieczeństwa;
- 2) Dokumentację Ochrony Danych Osobowych;
- 3) Instrukcję Zarządzania Systemami Informatycznymi służącymi do przetwarzania danych osobowych.

Spółka wyznaczyła osoby, w których zakresie obowiązków znajdują się kwestie ochrony danych osobowych. Są to:

- 1) Administrator Bezpieczeństwa Informacji;
- 2) Administrator Systemów Informatycznych.

*Wskaźnik (S.13.1.):*

W 2017 roku nie wystąpiły żadne zdarzenia dotyczące wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych.

*Wskaźnik (S.13.2.):*

W 2017 roku nie były prowadzone żadne postępowania administracyjne przeciwko Spółce w zakresie niewłaściwej ochrony danych osobowych, w tym przez GIODO, a także nie założono na Spółkę żadnych kar w tym obszarze.

## **13. Oznakowanie produktów.**

Comp S.A. wdrożyła odpowiednie procedury w celu zapewnienia, że wszystkie produkty i wyroby są prawidłowo zidentyfikowane i oznaczone. Procedury te określają zasady:

- 1) identyfikowania materiałów do produkcji;
- 2) identyfikowania wyrobów gotowych zarówno własnych jak i przeznaczonych do dalszej dystrybucji.

System identyfikowania i oznaczania wyrobów pozwala na:

- 1) uniknięcie błędów polegających na zastosowaniu niewłaściwego urządzenia lub towaru;
- 2) skuteczne określanie przyczyn niezgodności, oraz zapewnia możliwość skutecznych działań korygujących w przypadku wystąpienia niezgodności.

Proces identyfikacji obejmuje cały cykl wewnętrznego przetwarzania wyrobu począwszy od przyjęcia podzespołów do magazynu do momentu wydania wyrobu gotowego do klienta, jak również procesy związane z posprzedażną opieką nad wyrobem.

Identyfikacja jest prowadzona przy pomocy systemu informatycznego (SAP R3; SAGE FORTE) oraz systemu znakowania wyrobów gotowych oraz podzespołów opartego na kodach kreskowych.

## Specyfikacja Oświadczenia

**Data sporządzenia:** 23 kwietnia 2018 roku

**Zakres oświadczenia:** jednostkowe oświadczenie na temat informacji niefinansowych spółki Comp S.A. za 2017 rok

**Standard oświadczenia:** oświadczenie sporządzone w oparciu o własne zasady, uwzględniające w istotnym zakresie Standard Informacji Niefinansowych (SIN)

**Weryfikacja oświadczenia:** oświadczenie nie było poddane zewnętrznej weryfikacji

**Wskaźniki wg SIN wykorzystane w oświadczeniu:**

Wskaźnik	Opis	Strona	Uwagi
G.1.1.	Opis przyjętej strategii rozwoju z uwzględnieniem aspektów społecznych i środowiskowych.	3	
G.1.2.	Charakterystyka przyjętego modelu biznesowego, włączając w to opis łańcucha dostaw, ze szczególnym uwzględnieniem opisu oddziaływania społecznego i środowiskowego.	3	
G.2.1.	Opis struktury zarządczej, zawierający informację o tym czy i jak uwzględnione zostało podejście do zarządzania aspektami niefinansowymi (społecznymi, środowiskowymi), jak wygląda system zarządzania ryzykiem i audytu wewnętrznego.	5	
G.2.2.	Wykaz certyfikowanych systemów zarządzania (np. ISO 9001, ISO 14001, OHSAS 18001, itd.).	6	
G.2.3.	Opis systemu kontroli wewnętrznej, ze wskazaniem monitorowania społecznych i środowiskowych aspektów działalności.	6	
G.3.1.	Opis podejścia do zarządzania ryzykiem i uwzględnienia w nim aspektów społecznych i środowiskowych.	7	
G.3.2.	Lista zidentyfikowanych ryzyk społecznych lub środowiskowych wraz z ich krótką charakterystyką.	7	
G.4.1.	Wskazanie czy organizacja posiada formalny Kodeks Etyczny lub równoważny dokument odpowiadający na potrzeby organizacji.	9	
G.4.2.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych u dostawców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości.	9	
G.4.3.	Liczba audytów etycznych zrealizowanych w organizacji na żądanie jej odbiorców, liczba audytów zakończonych identyfikacją nieprawidłowości.	9	
G.4.5.	Liczba zgłaszanych skarg potencjalnych naruszeń standardów etycznych (jeśli to możliwe w podziale	9	

	na zgłoszenia pochodzące z wewnątrz /z zewnątrz organizacji).		
E.2.1.	Całkowite zużycie energii w GJ wg głównych źródeł jej pozyskania	170	We wskaźniku pokazano całkowite zużycie paliw i energii. W zależności od źródła, zużycie wykazane jest w różnych jednostkach miary.
E.7.3.	Lista potencjalnych naruszeń przepisów ochrony środowiska, w związku z którymi wszczęte zostały postępowania administracyjne.	12	Lista niezareportowana ze względu na brak wystąpienia potencjalnych zdarzeń do zareportowania w 2017 roku.
E.7.4.	Całkowita kwota prawomocnych kar nałożonych w związku z naruszeniem przepisów ochrony środowiska.	12	
S.1.1.	Wartość pomocy publicznej uzyskanej od państwa (wsparcie finansowe i ekwiwalenty dotacji).	13	
S.2.2.	Liczba pracowników w etatach nowo zatrudnionych wg typu umowy o pracę (wg wieku i płci).	14	Wskaźnik zmodyfikowany – według płci
S.2.3.	Liczba pracowników w etatach, którzy odeszli z pracy w raportowanym okresie (wg wieku i płci).	14	Wskaźnik zmodyfikowany – według płci
S.2.4.	Liczba osób zatrudnionych na umowy cywilnoprawne wg typu umowy o pracę (wg wieku i płci) na koniec okresu sprawozdawczego, liczba zawartych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie, liczba zakończonych umów cywilno-prawnych z osobami fizycznymi w raportowanym okresie.	14	Wskaźnik zmodyfikowany – według płci
S.2.6.	Liczba pracowników niepełnosprawnych oraz ich % udział w ogóle zatrudnionych.	16	
S.2.8.	Liczba oraz przeciętne wynagrodzenie obcokrajowców świadczących pracę na rzecz przedsiębiorstwa i pod jego nadzorem (niezależnie czy są pracownikami własnymi, czy podmiotów trzecich, którym zlecana jest praca), pochodzących z krajów znajdujących się w gorszej od Polski sytuacji ekonomicznej lub krajów w których uprawdopodobnione jest łamane praw człowieka wg kraju pochodzenia (np. Białoruś, Ukraina, Rosja, Bułgaria, Rumunia, Mołdawia, Wietnam, Filipiny, Korea Północna, Chiny).	16	
S.2.13.	Łączna wysokość rocznych składek na PFRON.	16	
S.2.14.	Odsetek kobiet, które po urodzeniu dziecka i powrocie do pracy, zrezygnowały z pracy w ciągu 12 m-cy od powrotu do pracy.	16	W wartości wskaźnika uwzględniono również mężczyzn.
S.2.15.	Informacja na temat dodatkowych świadczeń pozapłacowych dostępnych dla pracowników (np.	16	



	<p>dotatkowe ubezpieczenie, pakiety medyczne, pracowniczy program emerytalny, akcjonariat pracowniczy, karty uprawniające do korzystania z obiektów sportowych, pożyczki mieszkaniowe).</p>		
S.3.1.	<p>Liczba działających w spółce związków zawodowych ogółem (reprezentatywnych i pozostałych).</p>	16	
S.3.2.	<p>Odsetek (%) pracowników należących do związków zawodowych (tzw. współczynnik uzwiąznowienia).</p>	16	
S.3.3.	<p>Liczba akcji strajkowych w ostatnim roku oraz szacunkowy wpływ na wyniki przedsiębiorstwa z tym związane (w przypadku, w którym odnotowano strajki, należy opisać ich przyczynę, formę, czas trwania oraz poczynione ustalenia).</p>	17	
S.4.1.	<p>Liczba wypadków przy pracy wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu.</p>	17	
S.4.3.	<p>Liczba wypadków śmiertelnych wśród pracowników / wśród pracowników podwykonawców pracujących na terenie zakładu.</p>	17	
S.6.1.	<p>Informacja, czy u pracodawcy została wdrożona polityka antymobbingowa i polityka antydyskryminacyjna.</p>	18	
S.6.2.	<p>Liczba zgłoszonych przypadków dyskryminacji, mobbingu, molestowania seksualnego itp.</p>	19	
S.6.4.	<p>Liczba audytów pod kątem przeciwdziałania dyskryminacji u podwykonawców.</p>	19	
S.9.4.	<p>Całkowita kwota darowizn na cele społeczne w okresie sprawozdawczym (ze wskazaniem największych obdarowanych).</p>	19	
S.9.5.	<p>Całkowita kwota wydatkowana na sponsoring (ze wskazaniem największych sponsorowanych partnerów).</p>	20	
S.10.2.	<p>Liczba zgłoszonych przypadków zachowań noszących znamiona korupcji.</p>	21	
S.13.1.	<p>Liczba zdarzeń dotyczących wycieku lub nieuprawnionego wykorzystania danych osobowych (klientów, pracowników).</p>	22	
S.13.2.	<p>Postępowania administracyjne prowadzone przeciwko spółce (np. przez GIODO) oraz wartość finansowa kar za niezgodność z prawem i regulacjami w kwestiach związanych z ochroną danych osobowych.</p>	22	

Podpisy wszystkich Członków Zarządu Comp S.A.

Data	Imię i nazwisko	Funkcja	Podpis
23.04.2018	Robert Tomaszewski	Prezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Olaf Wąsowski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Krzysztof Morawski	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Jarosław Wilk	Wiceprezes Zarządu	
23.04.2018	Andrzej Wawer	Członek Zarządu	